

Llabor: variants fonètiques (I)

(ALDC, IV, 784. La llavor)

Llabor deriva del llat. LABOREM, que del significat de ‘càrrega’, passant pel de ‘pena, sofriment’ i ‘treball’ (s. XIV *m.*; cf. fr. *labeur*), va evolucionar a ‘feina agrícola’ a causa de l’arduïtat d’aquest treball (veg. cast. *labor*, fr. *labour*), per desembocar en cat. en ‘semença’. La -B- de LABOREM va passar a /v/ en cat. ant. (com FABA > *fava*, GLEBA > *gleva*), articulació mantinguda en bal., alg., val. mer., punts del Camp de Tarragona, el Priorat i la Ribera d’Ebre, però bilabialitzat, a partir dels s. XVI-XVII, en *lla*[β]or, en cat. central i val. apitxat; aquest so labial ha sofert dos canvis

segons les àrees geogràfiques: 1) *llaor*, amb pèrdua d’aquesta consonant en contacte amb una vocal posterior (com SABUCU > *savuc*, *sabuc* > *saüc*, SABURRA > **savorra* > *saorra*); 2) *llagor*, per l’equivalència acústica B = G (com *nívol* > *núgol* o cast. *abuelo* → val. *agüelo*; cf. Veny, 1989 a); veg. PALDC, I, mapes 24, 25 i 33, II, mapa 121 i per a la variació lèxica de ‘llavor’, veg. mapa 516.

D’aquestes variants formals, *llavor* és l’única forma normativa des del DG₁, 1932.

